

ANDRA VECKAN »UNDER ÅRET«

MÅNDAG DEN 18 JANUARI

S:T ERIKS DOMKYRKAS INVIGNING
Fest

Man väljer en av följande läsningar.

Läsning

Jes 56:1, 6-7

Så säger Herren: Ge akt på vad rätt är, och öva rättfärdighet, ty min frälsning kommer snart, och snart blir min rättfärdighet uppenbarad.

Främlingarna som har slutit sig till Herren, för att tjäna honom och för att älska Herrens namn och så vara hans tjänare, alla som håller sabbaten, så att de inte ohelgar den, och som står fast vid mitt förbund, dem skall jag låta komma till mitt heliga berg och ge dem glädje i mitt bönehus, och deras brännoffer och slaktoffer skall vara mig välbehagliga på mitt altare. Ty mitt hus skall kallas ett bönehus för alla folk.

eller:

Läsning

Heb 12:18-19, 22-24

Ni har inte kommit till ett berg som man kan ta på, ett berg i lågor, inte till töcken, mörker och stormvind, till basunstötar och en röst som talade så att de som hörde den bad att slippa höra mer. Nej, ni har kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och står inför mångtusende änglar, en festförsamling av alla förstfödda som har sitt namn i himlen; ni står inför Gud, allas domare, inför andarna av de rättfärdiga som har fullkomnats och inför Jesus, förmedlaren av ett nytt förbund, och det renande blod som talar starkare än Abels.

Responsoriepsalm

Ps 84:3-5, 10-11 (R. 2)

R. Hur ljuvlig är inte din boning, Herre Sebaot!

Min själ längtar och trängtar efter Herrens gårdar,
min själ och min kropp jublar mot levande Gud. R.

Ty sparven har funnit ett hus
och svalan ett bo åt sig, där hon kan lägga sina ungar:
dina altaren, Herre Sebaot, min konung och min Gud. R.

Saliga de som bor i ditt hus,
de lovar dig ständigt.
Gud, se till vår sköld,

akta på din smordes ansikte. R.

Ty en dag i dina gårdar
är bättre än tusen andra,
jag vill hellre vakta dörren i min Guds hus
än vistas i de gudlösas hyddor. R.

Halleluja

Jes 66:1

V. Himmelen är min tron,
och jorden är min fotapall, säger Herren.
Vad för ett hus skulle ni då kunna bygga åt mig.

Evangelium

Joh 4:19-24

Vid den tiden sade den samariska kvinnan till Jesus: »Herre, jag ser att du är en profet. Våra fäder har tillbett Gud på det här berget, men ni säger att platsen där man skall tillbe honom finns i Jerusalem.« Jesus svarade: »Tro mig, kvinna, den tid kommer då det varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni skall tillbe Fadern. Ni tillber det som ni inte känner till. Vi tillber det vi känner till, eftersom frälsningen kommer från judarna. Men den tid kommer, ja, den är redan här, då alla sanna gudstillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning. Ty så vill Fadern att man skall tillbe honom. Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning.«

TISDAG DEN 19 JANUARI

Läsning

Heb 6:10-20

Gud är inte orättvis och glömmer inte vad ni har gjort och vilken kärlek ni har visat hans namn genom att nu som förut tjäna hans heliga. Jag önskar att ni alla ända till slutet måtte visa samma iver att få se ert hopp uppfyllt. Förslöas inte utan sträva efter att likna dem som genom tro och tålamod får sin del av vad Gud har lovat.

Då Gud gav Abraham löftet svor han vid sig själv – någon högre kunde han ju inte svära vid – och sade: Ja, jag skall rikligt välsigna dig och göra din ätt talrik. Abraham fick också efter tålig väntan vad Gud hade lovat. Människor svär vid en som är högre än de; eden blir en säkerhet som tystar varje invändning. Då nu Gud särskilt ville bevisa för dem som hans löfte gällde hur orubbligt hans beslut är, gick han i borgen för det med en ed. Hans avsikt var att genom två orubbliga utfästelser, i vilka han som Gud omöjligt kan ha ljugit, ge oss en stark uppmuntran, oss som har tagit vår tillflykt till det hopp som ligger framför oss. Detta hopp är vår själs ankare. Det är tryggt och säkert och når innanför förhänget, dit Jesus öppnade vägen för oss då han blev överstepräst för evigt, en sådan som Melkisedek.

Responsoriepsalm

Ps 111:1-2, 4-5, 9, 10c (R. 5b)

R. Herren tänker evigt på sitt förbund
eller: Halleluja.

Jag vill tacka Herren av allt mitt hjärta
i församlingen, mitt ibland de trogna.
Stora är Herrens gärningar,
de begrundas av alla som har sin glädje i dem. R.

Han vill att man skall minnas hans under,
nådig och barmhärtig är Herren.
Han ger mat åt dem som fruktar hans namn,
han tänker för evigt på sitt förbund. R.

Han har befriat sitt folk,
han har stadgat sitt förbund för evigt,
hans namn är heligt och fruktansvärt.
Hans lov förblir i all evighet. R.

Halleluja

Jfr Ef 1:17–18

V. Må vår Herre Jesu Kristi Fader ge vårt inre öga ljus,
så att vi ser vilket hopp han har kallat oss till.

Evangelium

Mark 2:23–28

En sabbat tog Jesus vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. Då sade fariseerna till honom: »Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?« Han svarade: »Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta? Han gick in i Guds hus – det var när Evjatar var överstepräst – och åt upp skådebröden som inga andra än prästerna får äta, och gav också dem som var med honom.« Och Jesus sade till dem: »Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. Alltså är Människosonen herre också över sabbaten.«

ONSDAG DEN 20 JANUARI

Läsning

Heb 7:1–3, 15–17

Melkisedek var kung i Salem och präst åt Gud den högste. Det var han som mötte och välsignade Abraham, när denne vände tillbaka efter sin seger över kungarna. Det var åt honom Abraham gav tionde av allt. Först och främst betyder hans namn »rättfärdig konung«, vidare är han kung i Salem, det vill säga »fredskonung«. Han har ingen far, ingen mor och inget stamträd. Hans dagar har ingen början, hans liv inget slut. Han är lik Guds son: han förblir präst för alltid.

Det hela blir än klarare när det nu uppstår en präst av annat slag, lik Melkisedek däri att han har blivit präst inte genom en lag som kräver en viss

härstamning utan genom kraften i ett oförstörbart liv. Ty om honom betygas: Du är för evigt präst, en sådan som Melkisedek.

Responsoriepsalm

Ps 110:1-4 (R. 4bc)

R. Du är präst för alltid, i Melkisedeks efterföljd.

Så lyder Herrens ord till min härskare:

Sätt dig på min högra sida,
medan jag lägger dina fiender
som en pall under dina fötter. R.

Din kungaspira sträcker Herren ut från Sion:
härska nu bland dina fiender! R.

Villigt samlas ditt folk
i dag då makten blir din.
På heliga berg har jag fött dig
som dagg ur gryningens sköte. R.

Herren har svurit en ed som han inte skall bryta:
Du är präst för alltid i Melkisedeks efterföljd. R.

Halleluja

Jfr Matt 4:23

V. Jesus förkunnade budskapet om riket
och botade alla slags sjukdomar bland folket.

Evangelium

Mark 3:1-6

Vid den tiden gick Jesus till synagogan och där satt en man som hade en förtvinad hand. Folket höll ögonen på Jesus för att se om han skulle bota honom på sabbaten; de ville ha något att anklaga honom för. Han sade till mannen med den förtvinade handen: »Stig upp och kom fram.« Sedan frågade han dem: »Vad är tillåtet på sabbaten, att göra gott eller att göra ont, att rädda liv eller att döda?« De teg. Då såg han på dem fylld av vrede och sorg över att de var så förstockade. Och till mannen sade han: »Håll fram handen.« Han höll fram den, och den blev bra igen. Men fariseerna gick bort och började genast överlägga med Herodes anhängare om hur de skulle röja Jesus ur vägen.

TORSDAG DEN 21 JANUARI

Läsning

Heb 7:25 - 8:6

Jesus kan också nu och för all framtid rädda dem som nalkas Gud genom honom, eftersom han alltid lever och kan vädja för dem.

En sådan överstepräst var det vi behövde: en som är helig, oskyldig, obefläckad, skild från syndare, upphöjd över himlarna. Han måste inte som de andra översteprästerna dagligen offra först för sina egna synder och sedan för folkets. Det gjorde han en gång för alla när han offrade sig själv. Lagen förordnar överstepräster med mänskliga svagheter, men den ed som avlöser lagen har insatt en som är son och har nått evig fullkomlighet.

Huvudpunkten i vad jag har att säga är detta: Vi har en överstepräst som sitter på högra sidan om Majestätets tron i himlen och förrättar tjänst i helgedomen, det sanna förbundet, som är rest av Herren och inte av någon människa. En överstepräst tillsätts för att frambära offergåvor, och därför måste också vår ha något att bära fram. Om han nu vore här på jorden, skulle han inte ens vara präst, eftersom det finns andra som frambär gåvorna enligt lagen. Men vad de tjänar är en skuggbild av de himmelska tingen, så som det blev sagt av Gud till Mose då han skulle uppföra tältet: Se till att du gör allting efter den förebild som jag visade dig på berget. Men nu har Kristus fått ett prästämbete som är vida överlägset, eftersom han förmedlar ett bättre förbund, ett som är stadfäst med starkare löften.

Responsoriepsalm

Ps 40:7-10, 17 (R. jfr 8a, 9a)

R. Se, jag kommer för att göra din vilja.

Till slaktoffer och matoffer har du inte behag
- öppna öron har du givit mig -
du begär inte brännoffer och syndoffer.
Därför säger jag: »Se, jag kommer. R.

I bokrullen är skrivet vad jag skall göra.
Att göra din vilja, min Gud, är min lust,
och din lag är i mitt hjärta.« R.

Jag bårdar glädje, jag förkunnar din rättfärdighet
i den stora församlingen.
Se, jag tillsluter inte mina läppar;
du, Herre, vet det. R.

Men alla de som söker dig
må fröjdas och vara glada i dig,
de som längtar efter din räddning
må alltid säga: »Herren är stor«. R.

Halleluja

Jfr 2 Tim 1:10

V. Vår frälsare Kristus Jesus har utplånat döden
och dragit liv och oförgänglighet fram i ljuset
genom evangeliet.

Vid den tiden drog Jesus sig undan mot sjön tillsammans med sina lärjungar. En massa människor från Galileen följde med, men också från Judeen, Jerusalem och Idumeen och från andra sidan Jordan och från trakten kring Tyros och Sidon kom människor i massor till honom, när de hörde talas om allt han gjorde. Han sade åt sina lärjungar att ha en båt till reds, så att han slapp bli trängd av folkmassan. Han hade botat många, och nu kom alla som led av någon plåga och trängde sig på honom för att få röra vid honom. Och när de orena andarna såg honom, föll de ner för honom och ropade: »Du är Guds son.« Men han förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.

FREDAG DEN 22 JANUARI

Nu har Kristus fått ett prästämbete som är vida överlägset, eftersom han förmedlar ett bättre förbund, ett som är stadfäst med starkare löften. Om det första förbundet hade varit utan brist, skulle det inte ha funnits behov av ett annat. Men nu förebrår Gud sitt folk dess brister:

*Se, dagar skall komma, säger Herren,
då jag skall sluta ett nytt förbund
med Israels hus och Juda hus,
ej såsom det förbund jag slöt med deras fäder
den dag jag tog dem vid handen
och förde dem ut ur Egyptens land.
Ty de förblev inte i mitt förbund,
och jag frågade därför inte heller efter dem, säger Herren.
Detta är det förbund jag skall sluta
med Israels hus i kommande dagar, säger Herren:
Jag skall lägga mina lagar i deras sinnen
och inrista dem i deras hjärtan.
Jag skall vara deras Gud, och de skall vara mitt folk.
Ingen skall behöva undervisa sin landsman,
ingen sin bror, och säga: Lär känna Herren.
Alla skall veta vem jag är,
från den minste till den störste.
Ty jag skall förlåta dem deras orättfärdighet,
och deras synder skall jag aldrig mer komma ihåg.*

Genom att tala om ett nytt förbund har han gjort det förra föråldrat. Och det som blir gammalt och föråldrat skall snart försvinna.

R. Godhet och trofasthet skall mötas.

Herre, låt oss se din nåd,
och ge oss din frälsning.
Ja, hans frälsning är nära dem som fruktar honom,
och hans ära skall bo i vårt land. R.

Godhet och trofasthet skall mötas där,
rättfärdighet och frid skall kyssas,
trofasthet skall växa upp ur jorden
och rättfärdighet blicka ned från himmelen. R.

Herren skall ge oss goda gåvor,
och vårt land skall ge sin gröda.
Rättfärdighet skall gå framför honom,
frälsning skall följa i hans spår. R.

Halleluja

Jfr 2 Kor 5:19

V. Gud var i Kristus
och försonade hela världen med sig själv,
och han har anförtrott oss försoningens ord.

Evangelium

Mark 3:13–19

Vid den tiden gick Jesus upp på berget och kallade till sig några som han hade utvalt, och de kom till honom. Han utsåg tolv som skulle följa honom och som han skulle skicka ut att predika och ha makt att driva ut demonerna. Och de tolv han utsåg var: Simon, som han gav namnet Petrus, Sebedaios son Jakob och Jakobs bror Johannes, vilka han gav namnet Boanerges, det vill säga Åskans söner, vidare Andreas, Filippus, Bartolomaios, Matteus, Tomas, Alfaios son Jakob, Taddaios, Simon Kananaios och Judas Iskariot, han som förrådde honom.

LÖRDAG DEN 23 JANUARI

Läsning

Heb 9:2–3, 11–14

Ett tält blev inrett med ett främre rum för ljusstaken, bordet och skådebröden; det kallas det heliga. Bakom det andra förhänget fanns det rum som kallas det allra heligaste.

Men nu har Kristus trätt fram som överstepräst för det goda som skall komma. Han har gått genom det större och fullkomligare tält som inte är gjort av människohand, det vill säga inte tillhör denna världen. Och med sitt eget blod, inte med blod av bockar och kalvar, har han en gång för alla trätt in i helgedomen och vunnit befrielse åt oss för evigt. Om nu blod av bockar och tjurar och stänk av askan från en kviga helgar de orena så att de blir rena i yttre mening, hur mycket mer måste då inte blodet från Kristus, som i kraft av evig ande har framburit sig själv som

ett felfritt offer åt Gud, rena våra samveten från döda gärningar så att vi kan tjäna den levande Guden.

Responsoriepsalm

Ps 47:2-3, 6-9 (R. jfr 6)

R. Gud har stigit upp under jubel,
Herren, under basuners ljud.

Klappa i händerna, alla folk,
höj jubel till Gud med fröjderop.
Ty Herren är den Högste, han är värd att frukta,
en väldig konung över hela jorden. R.

Gud har stigit upp under jubel,
Herren, till dånet av basuner.
Lovsjung Gud, ja, lovsjung,
lovsjung vår konung, lovsjung. R.

Ty Gud är konung över hela jorden,
sjung och spela till hans ära.
Gud är nu konung över alla hedningar,
Gud har satt sig på sin heliga tron. R.

Halleluja

Jfr Apg 16:14b

V. Herre, öppna våra hjärtan,
så att vi lyssnar till Jesu Kristi ord.

Evangelium

Mark 3:20-21

Vid den tiden då Jesus kom hem, samlades folket på nytt, så att han och lärjungarna inte ens kom åt att äta. Hans anhöriga fick höra det och gav sig i väg för att ta hand om honom; de menade att han var från sina sinnen.

TREDJE SÖNDAGEN »UNDER ÅRET« DEN 24 JANUARI

Guds ords söndag

Första läsningen

Jona 3:1-5, 10

Herrens ord kom till Jona, han sade: »Bege dig till Nineve, den stora staden, och förkunna vad jag befäller.« Och Jona gav sig i väg till Nineve, så som Herren hade sagt.

Nineve var en oerhört stor stad: det tog tre dagar att färdas genom den. Jona började gå genom staden. Han gick en dag, och han förkunnade: »Om fyrtio dagar

skall Nineve förstöras.« Folket trodde på vad Gud hade sagt. De utlyste en fasta, och alla, stora som små, klädde sig i säcktyg.

När Gud såg vad de gjorde, att de upphörde med sin ondska, avstod han från det onda han hotat dem med; han lät det inte ske.

Responsoriepsalm

Ps 25:4–5b, 6–9 (R. 4a)

När responsoriepsalmen sjungs så används texten i Cecilia 624. När den läses används följande text:

R. Herre, lär mig dina vägar.

Herre, lär mig dina vägar,
visa mig dina stigar.
Led mig i din sanning, lär mig,
du som är min Gud, min räddare. R.

Herre, kom ihåg din barmhärtighet,
den godhet du alltid har visat.
Glöm min ungdoms synder, allt jag brutit,
tänk på mig i din trofasthet,
Herre, du som är god. R.

Herren är pålitlig och god,
därför visar han syndarna vägen.
Han leder de ödmjuka rätt,
de ödmjuka lär han sin väg. R.

Andra läsningen

1 Kor 7:29–31

Bröder, tiden krymper. Även de som har en hustru måste nu leva som om de ingen hade, de som gråter som om de inte grät, de som gläder sig som om de inte gladde sig, de som köper något som om de inte fick behålla det och de som lever i världen som om de inte levde av den. Ty den värld som nu är går mot sitt slut.

Halleluja

Mark 1:15

V. Tiden är inne, Guds rike är nära.
Omvänd er och tro på evangeliet.

Evangelium

Mark 1:14–20

När Johannes hade blivit fängslad kom Jesus till Galileen och förkunnade Guds budskap och sade: »Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet.«

När han gick utmed Galileiska sjön fick han se Simon och hans bror Andreas stå vid sjön och kasta ut sina kastnät, för de var fiskare. Jesus sade till dem:

»Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare«, och de lämnade genast sina nät och följde honom. Lite längre fram fick han se Jakob, Sebedaios son, och hans bror Johannes som höll på att göra i ordning näten i sin båt. Han kallade på dem, och de lämnade sin far Sebedaios och hans folk i båten och följde efter honom.